

**ДЕФІНІТИВНИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТЬ “КОМПЕТЕНТНІСТЬ” ТА “КОМПЕТЕНЦІЯ”
В ПРОЦЕСІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЇХ ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ
В ГАЛУЗІ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

culture of conductor as constituent of conductor's activity]. *Musical art and culture: collection of sciences works*, Odesa, Vol. 2, pp. 385–394. [in Ukrainian].

6. Maikovskaia, L. S. (2008). Artistizm pedahohamuzykanta kak neobkhodimoe uslovye formyrovaniya etnokulturnoi tolerantnosti u shkolnykov [Artistry of teacher-musician as necessary condition of forming of ethnically – cultural tolerance for schoolchildren]. *Announcer of the Moscow state university of culture and arts*, No.1, pp.181–185. [in Russian].

7. Radyk, D. (2011). Pro Shostyi Vseukrainskyi festyval-konkurs kolektyviv narodnoho khorovoho spivu imeni Porfyriia Demutskoho. *Filosofiiia khorovoho spivu* [About

the Sixth All Ukrainian festival-competition of collectives of the folk choral singing of the name of Porfiryi Demutsky. *Philosophy of the choral singing*. *Musical newspaper*, No. 1(79), pp.1–2. [in Ukrainian].

8. Solovianova, O.Iu. (2018). Sredstva teatralnoi pedahohiki v razvytii kachestv budushchikh vokalistov [Facilities of theatrical pedagogics are in development of internalss of future vocalists]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Moscow, 26 p. [in Russian].

9. Chvanova, A. N. (2005). Formyrovanye artistizma u muzykantov-ispolnytelei [Forming of artistry for musicians-performers]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Samara, 19 p. [in Russian].

Стаття надійшла до редакції 03.04.2019

УДК 378.147

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2019.171180>

**Павло Коляса, аспірант кафедри комп'ютерних технологій
Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка**

**ДЕФІНІТИВНИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТЬ “КОМПЕТЕНТНІСТЬ” ТА “КОМПЕТЕНЦІЯ”
В ПРОЦЕСІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЇХ ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ
ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В ГАЛУЗІ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

У статті здійснено аналіз та дослідженість понять “компетентність”, “компетенція”, “професійна компетентність”. На основі аналізу встановлено співвідношення понять “компетентність” та “компетенція”: компетенція – це поставлена вимога до підготовки фахівця, щодо знань та досвіду діяльності у певній сфері, в свою чергу компетентність – володіння майбутнім фахівцем компетенцією, що виявляється в ефективній професійній діяльності та містить особисте ставлення фахівця до неї. Звідси, професійна компетентність – це комплексна характеристика фахівця певної галузі, що виявляється в його професійній діяльності та включає знання, уміння, навички, досвід, мотивацію та високі особистісні якості. Визначено основні компоненти професійної компетентності майбутніх фахівців професійної освіти в галузі комп'ютерних технологій, а саме: спеціальна компетентність, соціальна компетентність, індивідуальна компетентність, педагогічно-комунікативна компетентність.

Ключові слова: компетенція; компетентність; професійна компетентність; фахівці професійної освіти; дефінітивний аналіз.

Літ. 15.

**Pavlo Kolyasa, Postgraduate Student of the Computer Technologies Department
Ternopil Volodymyr Hnatyuk National Pedagogical University**

**DEFINITIVE ANALYSIS OF THE CONCEPT “COMPETENCE” AND “COMPETENCY”
IN THE PROCESS OF THEIR FORMATION FOR THE FUTURE SPECIALIST
PROFESSIONAL EDUCATION IN THE FIELD OF COMPUTER TECHNOLOGIES**

The article deals with the analysis and research of the concepts “competence”, “competency”, “professional competence”. The purpose of the paper is to analyze these concepts and to reveal the peculiarities of their formation among future specialists in the field of computer technology. On the basis of the analysis, the correlation between the concepts “competence” and “competency” is established: competency is a requirement for the training of a specialist, knowledge and experience in a particular field; in turn, competence is the possession of a future specialist competence that manifests itself in an effective professional activity and contains personal attitude of a specialist. Hence, the professional competence is a complex characteristic of a specialist in a particular field that manifests itself in professional activities and includes knowledge, skills, abilities, experience, motivation and high personal qualities. The basic components of professional competence of future specialists of professional education in the field of computer technologies are determined, namely: special competence, social competence, individual competence, pedagogical and communicative competence.

Keywords: competency; competence; professional competence; specialists in professional education; definitional analysis.

Постановка проблеми. Одним із концептуальних положень змісту професійної освіти у XXI столітті є компетентнісний підхід, а його застосування веде до нового бачення не лише змісту освіти, а й методів і технологій його реалізації. Основні

**ДЕФІНІТИВНИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТЬ “КОМПЕТЕНТНІСТЬ” ТА “КОМПЕТЕНЦІЯ”
В ПРОЦЕСІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЇХ ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ
В ГАЛУЗІ КОМП’ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

пріоритети й цілі компетентнісного підходу освіти проголошуються в міжнародних конвенціях та форумах та є стратегічними орієнтирами міжнародної спільноти. Це зумовлює необхідність перегляду й реформування системи вітчизняної освіти.

За останні роки поняття “компетентність” вийшло на загально дидактичний і методологічний рівень, яке пов’язано з опануванням знань, умінь та навичок, спрямованих на здійснення діяльності певної професійної галузі. Необхідність введення понять “компетентність” й “компетентнісний підхід” у вищій професійній освіті України визначається зміною освітніх переконань, цінностей, технічних засобів та методів. Необхідність сформованості ключових компетентностей у випускників вищої школи є актуальною в процесі концептуальної модернізації вітчизняної освіти.

Основним завданням закладів вищої освіти, які займаються підготовкою фахівців професійної освіти, є підвищення рівня професійної підготовки їх випускників. Викладач, для майбутнього фахівця, є посередником під час отримання знань, тому він повинен організувати навчальний процес так, щоб підготовка майбутніх фахівців спрямовувалась на формування загальних та професійних компетентностей студентів, активізувати діяльність студента та забезпечити прагнення досягати більшого.

Проведення досліджень даної проблеми потребує визначення ключових термінів, якими передусім є “компетентнісний підхід”, “компетенція”, “компетентність”, “професійна компетентність”.

Аналіз досліджень і публікацій. У наукових пошуках вітчизняні вчені звертались до проблематики формування компетентності майбутніх фахівців професійної освіти. Низку праць присвячено обґрунтуванню змісту компетентнісного підходу освіти: С. Бондар, С. Гончаренко, Н. Ничкало, О. Овчарук, А. Чабан, І. Чемерис. Сутність, аспекти і характеристики основ графічної компетентності майбутніх фахівців висвітлені в роботі П. Буянова. Проте, як свідчать результати теоретичного аналізу, проблема формування компетентності майбутніх фахівців професійної освіти в галузі комп’ютерних технологій як складової якості освіти в Україні ще не знайшла свого розв’язання.

Залишається недослідженою низка важливих питань: не виділені знання та вміння, якими повинні володіти майбутні фахівці професійної освіти з високим рівнем графічної компетентності; не визначені шляхи її формування у майбутніх

фахівців професійної освіти в галузі комп’ютерних технологій.

Тому, **метою статті** є здійснити дефінітивний аналіз понять “компетентність” та “компетенція” та розкрити особливості їх формування у майбутніх фахівців професійної освіти в галузі комп’ютерних технологій.

Виклад основного матеріалу. Поняття “компетентнісний підхід” виникло в США в 60-х роках ХХ століття, в 70 х роках включений до професійних освітніх програм США та у 80-х роках до професійних підготовчих програм Великої Британії та Німеччини [14].

Свій розвиток та подальше впровадження компетентнісний підхід мав у програмі “Визначення та відбір компетентностей: теоретичні й концептуальні засади” (скорочено “DeSeCo”) в рамках Федерального статистичного департаменту Швейцарії та Національного центру освітньої статистики США й Канади, зазначено у Стратегії реформування освіти в Україні [10].

У компетентнісному підході, віддзеркалено такий зміст освіти, який не зводиться до знаннево-орієнтовного компоненту, а передбачає цілісний досвід вирішення професійних проблем, виконання ключових функцій, соціальних ролей, компетенцій [1].

На нашу думку, компетентнісний підхід у вищій професійній освіті орієнтований на всебічний розвиток й підготовку майбутніх фахівців до професійної діяльності як компетентного фахівця та вихованої, освіченої особистості з комплексом знань, умінь, навичок, здатності до постійного самовдосконалення, самоосвіти, прийняття креативних рішень та розвитку професійних цінностей. Компетентнісний підхід у вищій професійній освіті спрямований на розвиток та вдосконалення різних видів компетенцій та компетентностей у майбутніх фахівців професійної освіти в галузі комп’ютерних технологій.

Тому, на даному етапі дослідження визначимо значення понять “компетенція” та “компетентність”, встановимо їх співвідношення. На основі проведеного дослідження встановлено, що сьогодні не існує єдиного підходу до визначення понять “компетентність” та “компетенція”. У деяких наукових працях, терміни компетенція і компетентність вживаються як синоніми (Дж. Равен), у інших вони чітко розмежовуються (В.В. Краєвський, А.В. Хуторський). Щоб глибше зрозуміти неоднозначність та багатотрактовність зазначених понять, звернемося до тлумачних та енциклопедичних словників.

**ДЕФІНІТИВНИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТЬ “КОМПЕТЕНТНІСТЬ” ТА “КОМПЕТЕНЦІЯ”
В ПРОЦЕСІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЇХ ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ
В ГАЛУЗІ КОМП’ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

У тлумачних словниках “компетентність” визначається як знання, обізнаність, авторитетність у певній галузі; володіння компетенцією. “Компетенція” визначається як коло питань, явищ, у яких певна особа має авторитетність, обізнаність, досвід; коло повноважень [13].

У Словнику іншомовних слів поняття “компетентність” визначається як обізнаність, поінформованість, авторитетність [9]. “Competence”, у перекладі з англійської, означає: уміння, здатність; компетенція, компетентність, здатність. Тлумачні словники англійської мови дають цим поняттям наступних значень: достатність, відповідність, уміння виконувати певне завдання, роботу та обов’язок; загальні уміння та навички, розумові здібності [15].

Аналіз наукової літератури у сфері педагогічних досліджень щодо історії походження поняття “компетентність” та похідне від нього “компетенції”, засвідчує, що термін “компетентність” (лат. *compro* – домагаюсь, відповідаю, підходжу) вживається порівняно недавно. У 60-х роках ХХ століття у США, Великобританії й Німеччині під висловом “компетентнісна освіта” розумілося досягнення певного освітнього результату.

Зміст поняття “компетентність” співвідноситься з такими традиційними для педагогіки останніх років поняттями, як “набуті знання”, “уміння”, “навики”, “здібності”, “здатності”. Науковець О. Овчарук під “компетентністю” пропонує розуміти комплекс знань, умінь і навичок та досвіду застосування їх для здійснення діяльності, метою якої є досягнення певних цілей, ставлення до процесу та результатів виконання цієї діяльності [5, 66].

Вітчизняні вчені С. Бондар, С. Гончаренко, Н. Ничкало, А. Чабан, І. Чемерис по різному тлумачать поняття компетентності. Найбільшого поширення набуло визначення “компетентності” як “сукупності знань і умінь, необхідних для ефективної професійної діяльності: вміння аналізувати, передбачати наслідки професійної діяльності, використовувати інформацію” [5, 69].

А. Чабан розглядає “компетентність”, як “відносно самостійні знання та навички робітника, що розширюють професійне поле, на якому можуть бути використані професійні здібності робітника” [12]. Н. Ничкало зазначає: компетентність – це реальна здатність досягнення мети чи результату, тоді як кваліфікація є лише потенційною здатністю виконувати завдання у певній професійній діяльності [3]. С. Гончаренко розглядає

компетентність як сукупність знань і умінь, необхідних для ефективної професійної діяльності [5].

На думку експертів Ради Європи, компетентності передбачають: спроможність особистості сприймати індивідуальні та соціальні потреби та відповідати на них; наявність у людини необхідних для цього комплексу ставлень: цінностей, знань, умінь і навичок [7, 67].

На основі проведеного аналізу наукової літератури вважаємо, що *компетентність* – це комплекс знань, необхідних для ефективної професійної діяльності, вмінь аналізувати і використовувати інформацію, передбачати наслідки професійної діяльності та практичних навичок здобутих в процесі професійної підготовки, які в системі “знання-уміння-навички” забезпечать якісну підготовку кваліфікованих фахівців професійної освіти в галузі комп’ютерних технологій.

Зазначимо, що термін “компетентність” тісно пов’язаний з терміном “компетенція”. Аналіз літературних джерел показав, що існує широке коло визначень поняття “компетенція”. Від лат. *compro* – домагаюсь, відповідаю, підходжу – коло повноважень, наданих законом, статутом або іншим актом конкретному органу або посадовій особі; знання і досвід у певній галузі. Компетенція – це коло повноважень якого-небудь органу, посадової особи; коло питань, в яких конкретна особа має знання, досвід, зазначено в сучасний енциклопедичний словнику.

У Новому тлумачному словнику української мови поняття “компетенція” – це добра обізнаність із чим-небудь, коло повноважень якої-небудь організації, установи, особи [13]. За великим тлумачним словником сучасної української мови “компетенція” – це висока обізнаність із чим-небудь; коло повноважень певної організації або особи. Компетентний – який має достатній рівень знань в якій-небудь галузі; кваліфікований, ґрунтується на знанні, з чим-небудь гарно обізнаний, тямущий [8].

Результати аналізу наведених дефініцій терміну “компетенція” дають можливість виділити їх спільну змістову основу: знання, коло питань, досвід, які подані як узагальнені поняття і не є особистісною характеристикою конкретної людини.

Встановлюючи співвідношення між поняттями “компетенція” й “компетентність”, зазначаємо необхідність їх розмежування. Зважаючи на те, що компетенція визначається певною організацією чи установою, як наперед задана вимога до знань, умінь, навичок, якими повинен

**ДЕФІНІТИВНИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТЬ “КОМПЕТЕНТНІСТЬ” ТА “КОМПЕТЕНЦІЯ”
В ПРОЦЕСІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЇХ ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ
В ГАЛУЗІ КОМП’ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

володіти фахівець певної галузі, для успішної професійної діяльності, а компетентність, в свою чергу, є надбанням майбутнього фахівця і визначає його професійний рівень, як наслідок навчання, та здатності застосувати їх та практичного досвіду в процесі здійснення професійної діяльності. Компетенція пов’язана з певним видом діяльності, тоді як компетентність – з особистістю, з її якостями та здібностями.

Таким чином, на основі аналізу співвідношення понять “компетентність” та “компетенція” робимо висновки, що *компетенція* – це поставлена вимога до підготовки фахівця, щодо знань та досвіду діяльності у певній сфері. В свою чергу *компетентність* – володіння майбутнім фахівцем компетенцією, що виявляється в ефективній професійній діяльності та містить особисте ставлення фахівця до неї.

Інтегроване утворення особистості, що акумулює вміння, навички, досвід і якості особистості, які зумовлюють бажання, здатність та готовність розв’язувати професійні проблеми та завдання утворюють поняття “*професійна компетентність*”.

Ряд дослідників (Л. Анциферова, Е. Зеєр, І. Колесникова, А. Маркова, Е. Нікітін) звертаються у своїх дослідженнях до поняття “професійна компетентність”, визначаючи її зміст, виявляють соціальні, педагогічні, психологічні умови її становлення [11].

Професійна компетентність сучасного фахівця професійної освіти є складним багатокомпонентним поняттям, про що свідчить численність наукових підходів у сучасній науковій літературі. Поняття “професійна компетентність” у психолого-педагогічній літературі трактується як: сукупність знань, умінь і навичок, що визначають результативність праці; єдність теоретичної та практичної підготовки студентів; поєднання знань із професійно значущими особистісними якостями; система знань та вмінь педагога, що виявляється при вирішенні на практиці професійно-педагогічних завдань; система знань та вмінь, на основі яких формується творчий потенціал учителя та будується його діяльність [2]. Очевидно, різноплановість трактувань даного поняття зумовлена відмінністю наукових підходів, щодо дослідницьких завдань: особистісно-діяльнісного, системно-структурного, культурологічного та інших.

Науковці розглядають “професійну компетентність”, як сукупність професійних властивостей, ступінь сформованості суспільно практичного досвіду суб’єкта; професійну самоосвіту; стійку здатність до діяльності зі “знанням справи”; здатність до

актуального виконання діяльності. Термін “професійна компетентність” складається з двох категорій – “професія” і “компетентність”. Професія (від лат. Professio – офіційно вказане заняття) – вид трудової діяльності людини, яка володіє комплексом теоретичних знань і практичних навичок, отриманих в результаті спеціальної підготовки і досвіду роботи [4].

У зміст поняття “професійна компетентність” І. Зязюн включає “знання предмета, методики його викладання, педагогіки й психології та рівень розвитку професійної самосвідомості, індивідуально-типові особливості й професійно-значущі якості”. Науковець О. Губарева у своєму дисертаційному дослідженні визначає “професійну компетентність”, як сукупність загально-професійних знань та вмінь з організації та планування робочих процесів, читання та складання документів, способів рішення проблем, використання нових інформаційних технологій [2].

Дещо в ширшому розумінні розглядає професійну компетентність Т. Браже. Вказуючи, що професійна компетентність людей, що працюють в системі “людина – людина”, визначається не тільки базовими знаннями й вміннями, а й ціннісними орієнтаціями фахівця, мотивами його діяльності, усвідомленням самого себе у світі та світу навколо себе, стилем взаємодії з людьми, загальною культурою, здатністю до розвитку свого творчого потенціалу [6].

В. Аніщенко розглядає професійну компетентність як сукупність особистісних і професійних якостей людини яка працює в певній галузі, здійснює діяльність у певному колі робіт, добре знається на всіх нюансах цих робіт, володіє ґрунтовними знаннями щодо технології, властивостей матеріалів, методів виконання дій у межах своїх посадових обов’язків тощо. Крім того, компетентний фахівець володіє стійкими професійними навичками [6, 115].

На основі проведеного аналізу наукової літератури, вважаємо, що *професійна компетентність* – це комплексна характеристика фахівця певної галузі, що виявляється в його професійній діяльності та включає знання, вміння, навички, досвід, мотивацію та високі особистісні якості. Для більш ширшого дослідження даного поняття розглянемо основні компоненти і види професійної компетентності майбутніх фахівців професійної освіти.

На основі проведеного аналізу науково-педагогічної літератури визначимо основні компоненти професійної компетентності майбутніх фахівців професійної освіти в галузі комп’ютерних технологій:

**ДЕФІНІТИВНИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТЬ “КОМПЕТЕНТНІСТЬ” ТА “КОМПЕТЕНЦІЯ”
В ПРОЦЕСІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЇХ ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ
В ГАЛУЗІ КОМП’ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

- *спеціальна компетентність*: готовність фахівця до самостійного виконання завдань професійної діяльності і оцінювання результатів своєї праці, здатність самостійно набувати нові знання й уміння в галузі комп’ютерних технологій;

- *соціальна компетентність*: здатність фахівця до роботи в групі з іншими працівниками, готовність брати на себе відповідальність за результати праці, володіння прийомами професійного навчання;

- *індивідуальна компетентність*: готовність до постійного підвищення і самореалізації в професійній діяльності, здатність до самомотивації, рефлексії, саморозвитку фахівця в професійній діяльності;

- *педагогічно-комунікативна компетентність*: вміння будувати взаємини зі студентами; уміння розвивати у студентів стійкий інтерес до навчального процесу і обраного фаху, здатність будувати якісний навчальний процес.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, компетентнісний підхід до процесу підготовки майбутніх фахівців професійної освіти в галузі комп’ютерних технологій має багатокomпонентну структуру у якій кожний компонент займає вагомe місце. Для того щоб кожен із компонентів виконував покладені завдання, необхідно забезпечити міжпредметний зв’язок навчальних дисциплін, у зміст яких входять графічні знання. Звідси виникає необхідність аналізу організації та методик навчання майбутніх фахівців професійної освіти в галузі комп’ютерних технологій у ЗВО України та пошуку нових технологій їх професійної підготовки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бібік Н. Переваги і ризики запровадження компетентнісного підходу в шкільній освіті. *Гірська школа українських Карпат*. № 8 – 9. 2013. С. 26–30.

2. Губарева О. С. Психологічні особливості формування професійної компетентності працівників ОВС : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.06. Харків, 2005. 216 с.

3. Державні стандарти професійної освіти: Теорія і методика: Монографія / За ред. Н.Г. Ничкало. Хмельницький, 2002. 334 с.

4. Душков Б. А., Королев, А. В., Смирнов Б. А. Психология труда, профессиональной, информационной и организационной деятельности : учебное пособие для высшей школы. Москва, 2003. 848 с.

5. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи :

Бібліотека з освітньої політики / під заг. ред. О. В. Овчарук. Київ, 2004. 112 с.

6. Напрями реформування системи професійно-технічної освіти в умовах європейської інтеграції (досвід, аналіз, прогнози): монографія/ Аніщенко В.М., Закатнов Д.О., Здіорук С.І. та ін.. – Київ, 2008. 196 с.

7. Пометун О. Компетентнісний підхід – найважливіший орієнтир розвитку сучасної освіти. *Рідна школа*. № 1 (900). 2005. С. 65 – 70.

8. Професійна освіта: Словник: Навч. пос. / Уклад. С.У. Гончаренко та ін.; За ред. Н.Г. Ничкало. Київ, 2000. 256 с.

9. Словник іншомовних слів / уклад.: С.М. Морозов, Л.М. Шкарапуга. Київ, 2000. 680 с.

10. Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. Київ, 2003. 296 с.

11. Терещук Г.В. Компетентнісний підхід як фактор зближення освітніх систем. Матеріали регіонального науково-практичного семінару “Професійні компетенції та компетентності вчителя”, 28 – 29 листопада 2006 р. Тернопіль, 2006. С. 5 – 10.

12. Чабан А.С. Нова стратегія професійної підготовки робітничих кадрів: Проф. підготовка на основі концеп. компетентності]. *Проф.техн. освіта*. 2001. № 2. С. 37 – 40.

13. Яременко В. Новий тлумачний словник української мови: у трьох томах : 200000 слів. Вид-во “Аконіт”, 2008. 862 с.

14. Bowden John. Competency – Based Education – Neither a Panacea nor a Pariah [Electronic resource]. Available at: www.crm.hct.ac.ae/events/archive/tend.018.bowden.html. 2001.

15. New Webster’s Dictionary and Thesaurus of the English language: Lesicon Publication, 1993. 1150 p.

REFERENCES

1. Bibik, N. (2013). Perevahy i ryzyky zaprovadzhennya kompetentnisnoho pidkhdohu v shkilnyy osviti [he Benefits and Risks of Introducing a Competency Approach in School Education]. *Mountain School of Ukrainian Carpathians*. No. 8 – 9, pp. 26–30. [in Ukrainian].

2. Hubaryeva, O. S. (2005). Psykholohichni osoblyvosti formuvannya profesynoyi kompetentnosti pratsivnykiv OVS [Psychological peculiarities of formation of professional competence of employees of the ATS]. *Candidate’s thesis*. Kharkiv, 216 p. [in Ukrainian].

3. *Derzhavni standarty profesynoyi osvity: Teoriya i metodyka* [State standards of vocational education: Theory and methodology]. Monohraf. (Ed.). N.H. Nychkalo. Khmelnytsky, 334 p. [in Ukrainian].

**ДЕФІНІТИВНИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТЬ “КОМПЕТЕНТНІСТЬ” ТА “КОМПЕТЕНЦІЯ”
В ПРОЦЕСІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЇХ ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ
В ГАЛУЗІ КОМП’ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

4. Dushkov, B. A., Korolev, A. V. & Smirnov, B. A. (2003). *Psikhologiya truda, professionalnoy, informatsionnoy i organizatsionnoy deyatelnosti* [Psychology of labor, professional, informational and organizational activities] : textbook for high school. Moscow, 848 p. [in Russian].
5. *Kompetisniyyu pidkhdid u suchasniy osviti: svitovyy dosvid ta ukrayinski perspektivy* (2004). [Comprehensive Approach in Modern Education: World Experience and Ukrainian Perspectives]: basic policy library (Ed.). O. V. Ovcharuk. Kyiv, 112 p. [in Ukrainian].
6. *Napryamy reformuvannya systemy profesiynotekhnichnoyi osvity v umovakh yevropeyskoyi intehtratsiyi (dosvid, analiz, prohnozy)* [Directions of reforming the vocational education system in the conditions of European integration (experience, analysis, forecasts)] : monohraf (Eds.). Anishchenko V.M., Zakatnov D.O., Zdioruk S.I. et al Kyiv, 196 p. [in Ukrainian].
7. Pometun, O. (2005). Kompetentnisnyy pidkhdid – nayvazhlyvishyy oriyentyr rozvytku suchasnoyi osvity [Competency approach – the most important landmark for the development of modern education]. *Native school*. No. 1 (900), pp.65 – 70. [in Ukrainian].
8. *Profesiyna osvita : slovnyk: navch. pos.* (2000). [Professional education: dictionary: tutorial]. (Ed.). S.U. Honcharenko et al; Kyiv, 256 p. [in Ukrainian].
9. *Slovnyk inshomotovnykh sliv* (2000). [Dictionary of foreign words]. (Ed.). S.M. Morozov, L.M. Shkaraputa. Kyiv, 680 p. [in Ukrainian].
10. *Stratehiya reformuvannya osvity v Ukrayini* (2003). [strategy for reforming education in Ukraine] : basic policy recommendations. Kyiv, 296 p. [in Ukrainian].
11. Tereshchuk, H.V. (2006). Kompetentnisnyy pidkhdid yak faktor zblyzhennya osvitnikh system [Competency approach as a factor of convergence of educational systems]. Proceedings of the regional scientific and practical seminar “Professional competences and competence of the teacher” 28-29 of November 2006. Ternopil, pp. 5 – 10. [in Ukrainian].
12. Chaban, A.S. (2001). Nova stratehiya profesiynoi pidhotovky robitnychikh kadriv [A new strategy for the professional training of working men]. *Vocational and technical education*. No. 2, pp.37 – 40. [in Ukrainian].
13. Yaremenko, V. (2008). *Novyy tлумachnyy slovnyk ukrayinskoyi movy* [New Explanatory Dictionary of the Ukrainian Language]: in three volumes : 200000 words. 862 p. [in Ukrainian].
14. Bowden John (2001). Competency – Based Education – Neither a Panacea nor a Pariah [Electronic resource]. Available at: www.crm.hct.ac.ae/events/archive/tend.018.bowden.html. [in English].
15. New Webster’s Dictionary and Thesaurus of the English language: Lesicon Publication, 1993. – 1150 p. [in English].

Стаття надійшла до редакції 04.04.2019

“Успіхи науки – діло часу і сміливості розуму”.

Вольтер
французький філософ

“Для мене головне – це роль технології, її зв’язок з людським капіталом та людським потенціалом. Технології дають можливість робити великі речі. Ви повинні бути оптимістично налаштовані щодо того, що технологія може зробити в руках людини”.

Сатья Надела
головний виконавчий директор корпорації Майкрософт

“У житті, крім здоров’я і чесноти, немає нічого ціннішого за знання; а його й легше всього досягти і найдешевше добути: адже вся робота – це спокій, а вся витрата – час, який нам не втримати, навіть якщо ми не витратимо”.

Йоганн Вольфганг фон Гете
німецький поет і державний діяч

